

СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

О. М. Вольська, В. С. Чангли

*Донбаська національна академія будівництва і архітектури,
2, вул. Державіна, м. Макіївка, Донецька обл., Україна, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Отримана 12 лютого 2014; прийнята 25 квітня 2014.

Анотація. У статті визначено основні складові державного управління конкурентоспроможним розвитком регіону. Визначено основні поняття «регіон», «конкурентоспроможний розвиток» та «державне управління конкурентоспроможним розвитком». Наведено трактовки основних понять статті в інтерпретації відомих українських та зарубіжних вчених. Державне управління конкурентоспроможним розвитком регіону являє собою комплексну та складну систему. Складність системи проявляється в узгодженості інтересів всіх груп населення регіону в процесі життєдіяльності. Визначено, що конкурентоспроможний розвиток регіону – це позитивні зміни регіональної економіки, коли економічні процеси розвиваються від простих до складних. В роботі визначено, що до основних складових державного управління конкурентоспроможним розвитком регіону входять: регіональна політика, регіональний потенціал та механізми регіонального розвитку (нормативно-правовий, економічний, організаційний та мотиваційний).

Ключові слова: державне управління, регіон, конкурентоспроможність розвитку регіону.

СОСТАВЛЯЮЩИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНЫМ РАЗВИТИЕМ РЕГИОНА

Е. М. Вольская, В. С. Чангли

*Донбасская национальная академия строительства и архитектуры,
2, ул. Державина, г. Макеевка, Донецкая обл., Украина, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Получена 12 февраля 2014; принята 25 апреля 2014.

Аннотация. В статье определены основные составляющие государственного управления конкурентоспособным развитием региона. Определены основные понятия «регион», «конкурентоспособное развитие» и «государственное управление конкурентоспособным развитием». Приведены трактовки основных понятий статьи в интерпретации известных украинских и зарубежных ученых. Государственное управление конкурентоспособным развитием региона представляет собой комплексную и сложную систему. Сложность системы проявляется в согласованности интересов всех групп населения региона в процессе жизнедеятельности. Определено, что конкурентоспособное развитие региона – это положительные изменения региональной экономики, при развитии экономических процессов от простых до сложных. В работе определено, что к основным составляющим государственного управления конкурентоспособным развитием региона относятся: региональная политика, региональный потенциал и механизмы регионального развития (нормативно-правовой, экономический, организационный и мотивационный).

Ключевые слова: государственное управление, регион, конкурентоспособность развитие региона.

COMPONENTS OF STATE MANAGEMENT COMPETITIVE DEVELOPMENT REGION

Helen Volskaya, Viktoriya Changli

*Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture,
2, Derzhavina Str., Makiyivka, Donetsk Region, Ukraine, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Received 12 February 2014; accepted 25 April 2014.

Abstract. The article defines the basic components of governance competitive development of the region. The basic concepts of «region», «competitive development» and «governance competitive development» have been given. The interpretation of the basic concepts in the interpretation of Article famous Ukrainian and foreign scientists have been carried out. State Administration of competitive development of the region is a complex and complicated system. Complexity of the system is manifested in the coordination of interests of all groups in the region in the process of life. It has been determined that the competitive development of the region – it is a positive change of the regional economy, the development of economic processes from simple to complex. In this paper, it has been determined that the major components of governance competitive development of the region include: regional policy, regional capacities and mechanisms for regional development (regulatory, economic, organizational and motivational).

Keywords: public administration, region, development of the region's competitiveness.

Вступ

Конкурентоспроможний розвиток регіону відіграє важливу роль у формування соціально-економічної політики регіону та держави в цілому. Розвиток сучасної економічної системи вимагає визначення та усвідомлення поняття «конкурентоспроможний розвиток» та «державне управління конкурентоспроможним розвитком» з урахуванням української дійсності та запозичення зарубіжного досвіду.

Саме на рівні регіону вирішуються основні питання соціально-економічного розвитку, задовольняються основні соціальні потреби населення країни. Показники конкурентоспроможного розвитку регіону є критерієм визначення рівня економічного розвитку держави в цілому. Саме дослідження державного управління конкурентоспроможним розвитком регіону є важливим науково-практичним завданням.

Це дослідження необхідно почати з визначення основних понять: «регіон», «конкурентоспроможний розвиток» та складові державного управління конкурентоспроможним розвитком.

Основна частина

Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» трактує регіон як територію Автоном-

ної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя, тобто одиниця адміністративно-територіального устрою країни.

Вчений-економіст М. Чумаченко надає поняття «соціально-економічний регіон», він вважає, що це частина території держави, виділена відповідно до різноманітних ознак в адміністративну одиницю, яка управляється і координується для досягнення цілей суспільного розвитку і запобігання діям руйнівних або негативних зовнішніх сил.

М. Нікітіна говорить про те, що регіон не обов'язково повинен збігатися з адміністративними кордонами – у ряді випадків він може об'єднувати території декількох суміжних адміністративних суб'єктів. В. Аніщенко розглядає регіон як соціо-еколого-економічну систему, якій притаманні цілісність, автономність, відносна стійкість

Однак регіон розглядають не тільки з позиції системи чи частини господарського комплексу країни, виділяючи його межі відповідно до адміністративно – територіального устрою держави. Регіон – це територія зі схожою соціальною спадщиною, історією, а також народними, етнічними і релігійними традиціями.

Найбільш поширеним підходом трактування регіону є висвітлення цієї категорії як

народногосподарського комплексу країни, що відрізняється природними умовами і господарською спеціалізацією, або як адміністративно-територіальної одиниці поділу країни [1]. В. Керецман виділяє складові елементи регіону, які складаються із соціального, природно-ресурсного та інших потенціалів держави, що збігаються просторово [2].

Також вчені у літературі розглядають поняття «конкурентоспроможний розвиток регіону», хоча дуже важко знайти однозначне трактування цього поняття.

Згідно з тлумачним словником, розвиток – це процес переходу від одного стану до іншого більш досконалого. Згідно з філософським словником, розвиток означає незворотну, цілеспрямовану, закономірну зміну об'єкта, в результаті якої настає новий якісний стан його складу чи структури, тобто виникають, трансформуються чи зникають його елементи або зв'язки [3]. Стосовно регіону, його розвиток означає комплексний процес зміни його соціальної, економічної, екологічної, політичної та духовної сфер, що веде до якісних змін та покращення якості життя населення [4]. Здатність до розвитку є однією з універсальних властивостей будь-якого об'єкта. Тому розвиток регіону є одночасно об'єктивним процесом, який відбувається внаслідок історичних, географічних та інших факторів та суб'єктивним процесом, що опосередковується правильно підібраними державними регулятивними та управлінськими діями [2].

У нашому випадку конкурентоспроможний розвиток регіону – це позитивні зміни регіональної економіки, коли економічні процеси розвиваються від простих до складних.

У словнику-довіднику «Регіональна економіка» дефініція «регіональний розвиток» трактується як зміна структури всередині регіонів або територіальних утворень, яка є передумовою їх соціально-економічного розвитку [5]. В. Козбаненко під розвитком регіону розуміє режим функціонування регіональної системи, який забезпечує позитивну та негативну динаміку соціально-економічних, екологічних вимірів та рівня життя населення [6].

Як свідчать історичні факти і закордонний досвід, відсутність цілеспрямованого і регулятивного впливу на регіональний розвиток не-

одмінно призводить до територіально нерівномірного розміщення економічного потенціалу та інфраструктурних перекосів, посилення просторової диференціації регіонів за економічними та соціальними вимірами та появи відсталих у розвитку територій з низьким рівнем життя мешканців [7].

Державне управління конкурентоспроможним розвитком регіону являє собою комплексну та складну систему. Складність системи проявляється в узгодженості інтересів всіх груп населення регіону в процесі життєдіяльності.

У сучасних умовах конкурентоспроможний розвиток регіону формується під впливом інноваційних процесів, які нарешті приведуть до побудови нової соціально-економічної держави. Гальмуванням цього розвитку може бути пасивність, неорганізованість, соціальна безконструктивність та безконтрольні дії публічної влади.

Дослідженню складних питань теорії, методології й практики державного управління в період трансформаційних процесів, здійснюваних у соціальному й економічному житті в Україні, присвячено роботи багатьох авторів: В. Авер'янова [8], В. Бакуменка [9], В. Дорофійенка [10], А. Мельник [11], О. Оболенського [12], Л. Приходченко [13] та ін. Однак у науковій літературі поки що не сформувався єдине загальноприйняте розуміння поняття державного управління. Одні автори трактують його, виходячи із сутності й реального змісту, інші відштовхуються від форм, яких воно набуває та в яких функціонує.

Основна діяльність держави – це реалізація владних повноважень з метою виконання нею функцій державного управління (планування, організація, координація, мотивація та контроль) у суспільстві взагалі та в окремих сферах життя зокрема. На наш погляд, державне управління не може бути видом діяльності держави, тому що в основі діяльності державних органів влади (виконавчої і законодавчої) лежить саме управління.

Зміни в економічному середовищі впливають на процеси управління, це зумовлює необхідність застосування адаптивних механізмів державного управління при вирішенні проблем конкурентоспроможного розвитку регіонів країни.

Основними складовими будь-якої системи є об'єкт, суб'єкт й предмет. В сучасній науковій літературі відстоюються різні думки з приводу об'єкта, суб'єкта й предмета державного управління. Більшість авторів обґрунтовано вважають, що об'єктом державного управління є суспільство. Хоча можна припустити, що це форма державної діяльності, спрямована на реалізацію завдань і функцій органів влади.

Предметом державного управління є форми й методи впливу на виробничу, соціальну й духовну сфери життєдіяльності людей, пов'язаних між собою спільними політичною й економічною системами [11].

Предмет державного управління – це законності, форми та принципи функціонування управлінської діяльності органів влади, які, з одного боку, є загальноосвітними й універсальними, а з іншого – національними, самобутніми для тієї чи іншої країни, у більш широкому сенсі – державна, суспільна управлінська політика.

Уважається, що державному управлінню як науковій дисципліні заклала початок робота Вудро Вільсона «Дослідження управління», опублікована у Сполучених Штатах Америки в 1887 році, майже через сто років після заснування американської системи управління. Сучасна вітчизняна державно-управлінська наука приділяє значну увагу цьому поняттю, що підтверджується численними публікаціями таких науковців, як: В. Авер'янов, Г. Атаманчук, В. Бакуменко, В. Князев, В. Малиновський, Н. Мельтюхова, Н. Нижник, Г. Одинцова, Ю. Чернецький та ін. [14].

Необхідною умовою виникнення управлінських відносин є наявність суб'єкта управління (орган державної влади чи місцевого самоврядування), який спрямовує державну владу через владні повноваження, тобто здійснює державне управління.

Об'єктами управління з боку держави Г. Атаманчук вважає ті суспільні відносини, види діяльності й соціальні ролі, які безпосередньо пов'язані з виробництвом матеріальних і духовних продуктів, відтворенням соціальних умов життєдіяльності людей [15].

У нашому дослідженні об'єктом державного управління є конкурентоспроможний розвиток регіону. Доведемо це твердження. Конку-

рентоспроможний розвиток регіону – це ефективне використання потенціалу регіону суб'єктами державного управління в регіоні (органами державної влади та місцевого самоврядування) та суб'єктами підприємницької діяльності у відповідності зі соціально-економічною стратегією регіону та за допомогою ресурсозабезпечення.

Але стратегію розвитку регіонів формує держава на основі законотворчої діяльності та діяльності органів публічної влади. Тобто ефективне державне управління є заставою сприятливого конкурентоспроможного розвитку регіону, основна мета якого є підвищення якості життя населення регіону за допомогою економічних та соціальних факторів.

До основних складових державного управління конкурентоспроможним розвитком регіону входять: регіональна політика, регіональний потенціал та механізми регіонального розвитку (нормативно-правовий, економічний, організаційний та мотиваційний).

Регіональна політика реалізується у відповідності з існуючими планами та програмами. Сенс будь-якої програми регіонального розвитку полягає в її економічній і соціальній ефективності. Оцінювання соціальної ефективності програми – процес складний (соціальний ефект не має доходу), але програми діють для громадян і заради громадян, тому кінцева мета – підвищення рівня життя населення країни.

Ефективне програмування спрямовано на показники соціальної сфери: рівень життя населення, демографічний розвиток, оцінка прямих і побічних наслідків впровадження програмних дій.

Існують підходи, які можна використовувати при оцінці якості або ефективності будь-якої програми: співставлення результатів після реалізації програми; підвищення якості соціального капіталу після реалізації програми; реалізація «дерева цілей» (визначення ступеня досягнення цілей); визначення ступеня ефективності реалізації програми, через співставлення результатів та витрат; впровадження методу експертних оцінок для об'єктивної оцінки наслідків реалізації програми; оцінка соціального та економічного ефекту після реалізації програми [16].

До цих підходів можна додати оцінку потенціалу регіону, у якому впроваджується програма. Регіональний потенціал можна характеризувати

як наявність у суспільства (території, міста, району) населення як носія демографічного, трудового, інтелектуального й культурного потенціалу, що може використовуватися в матеріальному виробництві та нематеріальній сфері для реалізації стратегічних завдань розвитку економіки й соціальної сфери.

Оцінити регіональний потенціал можна з урахуванням двох підходів: залежно від складових (соціально-демографічна, інтелектуальна, соціально-культурна); залежно від основних соціально-демографічних груп населення: молодшого покоління; населення працездатного віку; осіб, які досягли межі працездатного віку. Регіональний потенціал у цьому випадку можна оцінити за допомогою сукупності показників, які характеризують його обсяг, структуру, динаміку, фактори зміни, рівень використання.

Україна має територію з різною густотою населення. В. Поповкін у роботі «Регіонально-цілісний підхід в економіці» поділив нашу державу на 5 макрорайонів: 1) Центрально-український; 2) Донбас і Нижнє Придніпров'я; 3) Слобідська Україна 4) Причорноморський; 5) Західноукраїнський [17].

В умовах розвитку економіки для України характерні регіональні відмінності в рівнях соціально-економічного розвитку та якості життя населення.

Диференціація рівнів соціально-економічного розвитку регіонів є наслідком існування відмінностей у галузевій структурі господарювання, рівні технічного оснащення виробництва та інноваційної активності регіонів, ступені розвитку виробничої інфраструктури, збалансованості бюджетів і прибутковості підприємств, рівні доходів населення та його купівельній спроможності.

Цій підхід до оцінки соціального потенціалу дозволяє: скласти уявлення про демографі-

чний стан населення; відстежити динаміку змін населення у зв'язку з демографічними процесами; аналізувати розподіл населення за демографічними групами з урахуванням економічних і соціальних показників, умов відтворення; урахувати фактори зміни демографічної складової соціального потенціалу за рядом показників; мати чітке уявлення про процес зміни поколінь.

Такий підхід дозволяє виявити деформації у процесі відтворення кожної зі складових потенціалу регіону, які можуть негативно впливати на хід загального процесу відтворення в регіоні [18].

Висновок

Конкурентоспроможний розвиток включає декілька головних складових: регіональна політика, регіональний потенціал та механізми регіонального розвитку (нормативно-правовий, економічний, організаційний та мотиваційний). Напрями конкурентоспроможного розвитку визначаються регіональною політикою держави. Держава впливає на конкурентоспроможний розвиток через механізми регіонального розвитку. Саме завдяки процесу трансформації цих механізмів можливе досягнення основної мети розвитку держави. Трансформація передбачає зміну, перетворення складових механізмів – методів та інструментів. Дослідження виявило необхідність подальших розвідок у цьому науковому напрямку. Зокрема потребують поглибленого вивчення проблеми впливу держави на конкурентоспроможність регіону за допомогою механізмів державного управління. Виявлення складових цих механізмів (принципів, інструментів, методів ефективної їх роботи), визначення комплексу дій для підвищення рівня конкурентоспроможності регіону.

Література

1. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку [Текст] : монографія / за ред. З. С. Варналія. – К. : Знання України, 2005. – 498 с.
2. Керетсман, В. Ю. Державне регулювання розвитку регіонів в Україні: теорія і практика [Текст] : авто-

References

1. Varnalii, Z. S. (Ed.) Ukraine regions: problems and primary rights of social and economic development. Monograph. Kyiv: Knowledge of Ukraine, 2005. 498 p. (in Ukrainian)
2. Keretsman, V. Yu. Government control of region development in Ukraine: theory and practice:

- реф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. / В. Ю. Керецман. – К., 2005. – 27 с.
3. Философский энциклопедический словарь [Текст] / под ред. Л. Ф. Ильичева [и др.]. – М. : Советская энциклопедия, 1983. – 840 с.
 4. Гапоненко, А. Л. Стратегия социально-экономического развития: страна, регион, город [Текст] : Учеб. пособие / А. Л. Гапоненко. – М. : РАГС, 2001. – 224 с.
 5. Регіональна економіка [Текст] : словник-довідник / О. Д. Богорад [и др.] ; НДІ соціально-економічних проблем міста (НДІСЕП). – К. : НДІСЕП, 2004. – 346 с. – ISBN 966-7766-13-6.
 6. Государственное управление: Основы теории и организации [Текст] : междисциплинарный учебник для студ. вузов, и гос. служащих, проходящих подгот., переподгот. и повышение квалификации по спец. «Государственное и муниципальное управление» и направлениям «Юриспруденция», «Политология» «Государственное регулирование экономики», «Социология управления», «Управление персоналом гос. службы». Т. 1 / М. Г. Анохин [и др.] ; ред. В. А. Козбаненко. – М. : Статут, 2002. – 366 с. – ISBN 5-8354-0109-4.
 7. Ярошук, В. Теоретичні засади регіонального розвитку та їх практичне застосування в Україні [Текст] / В. Ярошук // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України : Науковий журнал. – 2008. – № 1. – С. 128–135.
 8. Державне управління в Україні [Текст] / [за заг. ред. В. Б. Авер'янова]. – К. : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького, 1999. – 260 с.
 9. Бакуменко, В. Сучасні моделі-підходи управління суспільним розвитком [Текст] / В. Бакуменко, А. Михненко, С. Борисович // Наук. вісн. акад. муніцип. упр. Сер. «Управління». Вип. 1 Сучасні проблеми та підходи у муніципальному управлінні / За заг. ред. В. К. Присяжнюка, В. Д. Бакуменка. – К. : Видав-поліграф. центр Акад. муніцип. упр., 2007. – С. 193–195.
 10. Дорофиев, В. В. Проблемы регионального управления социально-экономическим развитием и процессы регионализации [Текст] / В. В. Дорофиев. – Х. : Основа, 1999. – 187 с.
 11. Державне управління [Текст] : [підручник] / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
 12. Державне управління та державна служба [Текст] : словник-довідник / [уклад. О. Ю. Оболенський]. – К. : КНЕУ, 2005. – 480 с.
 13. Приходченко, Л. Л. Забезпечення ефективності державного управління на засадах демократичного врядування [Текст] : дис. за здоб. наук. ступ. доктора наук з держ. управління : за спец. 25.00.02 – «Механізми державного управління» / Людмила Приходченко; ОРІДУ НАДУ при Президентіві України. – Запоріжжя, 2010. – 456 с.
 - Authors abstract...DSc in Government. Kyiv, 2005. 27 p. (in Ukrainian)
 3. Plichev, L. F. (Ed.) et al. Philosophical and encyclopaedic dictionary. Moscow: Soviet encyclopaedia, 1983. 840 p. (in Russian)
 4. Gaponenko, A. L. Strategy of social and economic development: country, region, city: Textbook. Moscow: RAGS, 2001. 224 p. (in Russian)
 5. Bogorad, O. D. et al. Regional economics: dictionary-reference book. Kyiv: NDISEP, 2004. 346 p. ISBN 966-7766-13-6. (in Ukrainian)
 6. Anohin, M. G. et al.; edited by Kozbanenko, V. A. Government: foundations of the theory and organization. Textbook. Volume 1. Moscow: Statute, 2002. 366 p. ISBN 5-8354-0109-4. (in Russian)
 7. Yaroshchuk, V. Theoretic measures of regional development and their common use in Ukraine. In: Mercury of National Academy of government under the President of Ukraine, 2008, Number 1, p. 128–135. (in Ukrainian)
 8. Averianov, V. B. (Ed.) Government in Ukraine. Kyiv: V.M. Koretsky Institute of State and Law, 1999. 260 p. (in Ukrainian)
 9. Bakumenko, V.; Myhnenko, A.; Borysovysh, S. Up-to-date model-approaches of social development management. In: Scientific Mercury of Academical and municipal government. Series «Management». The first issue Up-to-date problem and approaches in the municipal government / Edited by Prysiashniuk, V. K.; Bakumenko, V. D. Kyiv: Publishing house-polygraphic center of Academy of municipal government, 2007, p. 193–195. (in Ukrainian)
 10. Dorofienko, V. V. The problems of regional management of social and economic development and the process of regionalization. Kharkov: Basis, 1999. 187 p. (in Russian)
 11. Melnyk, A. F. (Ed.); Obolenskii, O. Yu.; Vasina, A. Yu. Government. Textbook. Kyiv: Knowledge, 2009. 582 p. (in Ukrainian)
 12. Obolenskyi, O. Yu. Government and civil service, dictionary-reference. Kyiv: KNEU, 2005. 480 p. (in Ukrainian)
 13. Pryhodchenko, L. L. Performance assurance of government at the measures of democratic management: Doctoral dissertation in Government: Speciality 25.00.02 – «Arrangements of Government». Zaporozhye, 2010. 456 p. (in Ukrainian)
 14. Korzhenko, V. V. (Ed.); Govoruha, V. V.; Amosov, O. Yu. Theoretically Methodological measures of government: development of conceptual framework Kyiv: NADU, 2009. 56 p. (in Ukrainian)
 15. Atamanchuk, G. V. Government. Textbook. Moscow: Encyclopaedia of management Knowledge, 2000. 188 p. (in Russian)
 16. Dombrovski, M. Role of state in postindustrial economy. In: Society and Economy, 2006, Number 5, p. 116–121. (in Russian)
 17. Popovkin, V. A. Regional holistic approach in Economy. Kyiv: Scientific idea, 1993. 219 p. (in Ukrainian)

14. Теоретико-методологічні засади державного управління: формування понятійного апарату [Текст] : [метод. рек.] / [В. В. Корженко, В. В. Говоруха, О. Ю. Амосов та ін.] ; за заг. ред. В. В. Корженка. – К. : НАДУ, 2009. – 56 с.
15. Атаманчук, Г. В. Государственное управление [Текст] : [учебное пособие] / Г. В. Атаманчук. – М. : Энциклопедия управленческих знаний, 2000. – 188 с.
16. Домбровски, М. Роль государства в постиндустриальной экономике [Текст] / М. Домбровски // Общество и экономика. – 2006. – № 5. – С. 116-121.
17. Поповкін, В. А. Регіонально-цілісний підхід в економіці [Текст] / В. А. Поповкін. – К. : Наукова думка, 1993. – 219 с.
18. Социальное измерение экономических процессов [Текст] / [под. ред. Ю. Г. Павленко, И. В. Соболевой]. – М. : Книжный дом «Либроком», 2009. – 280 с.
18. Pavlenko, Yu. G. (Ed.); Soboleva, I. V. (Ed.) Social measures of economic functions. Moscow: Book House «Librokom», 2009. 280 p. (in Russian)

Вольська Олена Михайлівна – д. держ. упр., доцент кафедри менеджменту організацій Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: державне управління соціальним розвитком держави.

Чангли Вікторія Сергіївна – старший викладач кафедри менеджменту організацій Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: державне управління соціальними інвестиціями.

Вольская Елена Михайловна – д. гос. упр., доцент кафедры менеджмента организаций Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: государственное управление социальным развитием государства.

Чангли Виктория Сергеевна – старший преподаватель кафедры менеджмента организаций Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: государственное управление социальными инвестициями.

Volskaya Helen – DSc (Government Administration), Associate Professor; Organization Management Department, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Research interests: government management of the state social progress.

Changli Viktoriya – a senior lecturer, Organization Management Department, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Research interests: government management of the social investments.